

Penningförsändelser
För alla platser i Skandinavien försändelser och svindas medel bankar, utskickade av Staden, vars garanti således gäller.
Lägsta försändelseavgift 50c. För belopp över \$100.00 speciellt låga avgifter. Angäbtsbrev till alla linjer utställas. Förfrågningar beaktas omedelbart.
Dahl Steamship Agency
Tel. 29 611.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN IS THE LARGEST AND HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

ARG. (YEAR) 37.

(Lösnummer 10 cts.)

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN, WINNIPEG, MANITOBA,

TORS DAGEN DEN 5 SEPT. 1929.

(Lösnummer 10 cts.)

N:o 36.

Skörden nu i huvudsak avslutad.

Träskörden är i full gång i de flesta distrikten i västern och både mängd och kvalitet något övert för-cänningarna.

Höstplöjningen påbörjad.

Med undantag för sen blandsäd är nu så gott som all spannmål skörd i de olika prärieprovinserna. Enligt statistiska beräkningar torde emellertid blott 80 procent av skörden vara överstokad, därav 83 procent vete, 73 procent havre och 85 procent korn. Träskörden pågår nu som bäst med ett utbyte av från 2 till 4 bushels per acre i stubbländ och mellan 25 och 30 bushels per acre i träda och vörplöjda fält. Korn ger endast mellan 15 och 25 bushels och havren är synnerligen undermålig, både vad kvalitet och kvantitet beträffar. Hösträgen har emellertid givit ett vida bättre medelresultat, än vad man tidigare beräknat.

Som helhet betraktat torde skörde-resultatet något överstiga de gamla nedslående beräkningar som tidigare gjorts och i en del distrikt har man goda förhoppningar på en i stort sett mycket tillfredsställande skörd.

Över hundra man ha deportation att vänta.

Britter i Montreal vägrar att arbeta utan skriftliga garantier.

Mer än hundra män invänta deportation vid landets immigrationskontor i Montreal, då de vägrar arbeta och uttrycka missnöje med den behandling de erhållit i Canada.

Alla utom sex av dem vägrade taga byggnadsarbete, för vilket de erbjuds 36 c. i timmen och utsikten om 6 månaders arbete, emedan de ej fingo skriftligt kontrakt på vilkoren. Då man förklarade för dem att skriftliga kontrakt ej förekommo vid tillfälliga arbeten, framhårdade de i sin begäran och förklarade att de blivit bedragna och att löftena om goda farmarbeten icke infriats. De hade betalats mindre än \$10 i månaden, ehuru de utlovats \$50.

Dessa män äro en del av den grupp om 300, som reste österut från Winnipeg, då de ej lyckades finna arbete som passade dem i Västern.

Häftiga skogsbränder hemsöka Manitoba.

De eldhärdade distrikt, som mest behöva regn, få endast lätta skurar. Situationen i Malton-distriktet nästan försviklad.

Präriebrand i Saskatchewan

Häftiga regn cycklade i måndags med skoseldarna i Manitoba. Där regn varit av den största nyttan kom endast lätta skurar, medan i distrikt, där man behållit situationen eller nästan lyckats släcka, renet utpländade alla soar av pyrande eld.

Malton, den lilla kolonien 52 miles norr om Winnipeg vid järnvägen till Assiniboia, hotas fortfarande av flammar, som förödande svepa mot platsen från praktiskt taget alla sidor. Skogsvaktare, hybor och män från kringliggande platseer kämpa en fortvild strid mot lågorna, som äro endast 300 fot från bygränsen. Dydligt timmer har gått förlorat.

Mellan Malton och Teulon rasa häftiga eldar. Farmarna i distriktet bli tvungna att sälja sin boskap, då de ej hava betesmarker eller hö för vintern. Ett botimmarstegen i Rennie-distriktet gav stor lättnad för de eldhärdade områden. Fara för kolonien är över ehuru häftiga eldar fortfarande rasa runt densamma. Skogsvaktare arbeta hårt för att släcka dessa, men dyrbara timmerbestånd ha redan förtvilit.

Agnes Macphail hedrad vid fredskongressen i Prag.

Vad till ledamot av styrelsen för Kvinnornas internationella fredsförbund.

MISS AGNES MACPHAIL

Miss Agnes Macphail, Canadas enda kvinnliga ledamot av underhuset har i egenskap av delegat till Kvinnornas Internationella Fredsförbund, nu i session i Prag, erhållit ett smickrande hedersuppdrag som styrelsemedlem för överstyrelsen, som är sammansatt av tolv av världens mest kända kvinnliga förkämpar för fredssaken.

Saskatchewanens foderproblem löst.

Provsregeringens begäran hos järnvägarna om halva fraktsatser till de uttorkade distrikten har beviljats.

Farmarna i de av torkan berörda distrikten i Saskatchewan kunna nu erhålla så mycket foder de behöva fritt från alla transportavgifter, tack vare en överenskommen kommissiöns beslut den 27 augusti träffats mellan provsregeringen och järnvägarna. Regeringens erbjudande att betala transporten för bärningsmanskap från och till och för foder till de av torkan härdade distrikten, om järnvägarna reducerade de gällande taxorna med 50 procent, antogs av dessa.

Dödsolycka vid Souris förklarar för olyckshändelse.

A. W. Johnson dödad då föraren av lastbilen, i vilken de äkte, E. Conradson, förblindas av damm.

"Döden helt och hållet beroende på olyckshändelse" var utslaget av den jury, som inkallats av coronern Dr. George Henderson i Souris med anledning av Alvin W. Johnsons, Massey-Harris kombi-ne-expert, död därstädes den 26 augusti på kvällen. Tio vittnen hördes och vittnesmålen gavs vid handen av Johnson, då han skjutsades från Souris till Carlyle av Conradson, ögonblickligen dödad då bilen slog i ett brohuvud av cement 2 mil väster om Souris. Med afledning av ett dammoln, som röstes upp av en mötande bil, kunde Conradson ej se den på klara. Vagnen fördes med 40 miles hastighet vid olyckstillfället, vilket juryn ansåg vara för högt vid för handen varande omständigheter.

Björnarna äro närgångna mot skogsarbetarna.

Arbetarna i en skogskamp i närheten av Sioux Lookout, Ont., ha nyligen hänvänt sig till myndigheterna i Port Arthur och bett om hjälp mot Nalle, som enligt deras utsago, är fämligen nära och närgångna. De krävde både kulor och krut, då de med de vapen, som stodo dem till buds, knivar, yxor etc., ej voro i stånd att hålla björnarna på avstånd. Sex stycken nallar hade för vana att avlägga nattliga besök i deras kök, där de ludna bestarna huserade som de ville. Fyrtio arbetare hotade med att nedläggja arbetet, om intet åtgjordes för att låra nallarna "folkqvett".

För några dagar sedan visade sig Mr. Thomas ha vissa planer på översändande av 20,000 britiska familjer till British Columbia, som kolonister, planer som för en krigsk betraktare sig minst sagt tvivelaktiga efter tidigare erfarenheter.

Right Hon. J. H. Thomas gästas Winnipeg.

Hur i ett tal framkastat en plan om örförändring av 20,000 britiska familjer till B. C.

Här för att höra - ej tala

Vid 10-tiden på onsdagsmorgonen anlände Right Hon. J. H. Thomas, Lord Privy Seal och Minister of Employment i Macdonaldregeringen, till Winnipeg. Han möttes vid stationen av löjtnant guvernören J. D. McGregor, samt representater för regeringen och högre C. N. R.-tjänstemän. Omedelbart efter det hälsningsceremonierna undanstökats för Mr. Thomas av bil till Fort Garry Hotel, där han hade en konferens med Sir Henry Thornton, som just kommit från Vancouver för att sammanträffa med honom. I-tet har meddelats om resultatet av denna konferens, som anses ha varit en förberedande undersökning av Mr. Thomas av hur nationaliserade transportsystem fungerade och av möjligheten av en konsolidering av de olika engelska järnvägsbolagen.

Mr. Thomas försäkrade tidsningsmännen att han hade för mycket att göra för att kunna säga något, och även om han inte voro det, hade han intet att säga så här i början av besöket. Han var emellertid glad att vagnen till västern och menade vad han sade, annars skulle han inte säga det, framhöll han.

För några dagar sedan visade sig Mr. Thomas ha vissa planer på översändande av 20,000 britiska familjer till British Columbia, som kolonister, planer som för en krigsk betraktare sig minst sagt tvivelaktiga efter tidigare erfarenheter.

Sover i 8 och ett halvt dygn - vaknar och frågar efter vatten.

Märkligt fall av akut sömnsjuka i Chicago föremål för vetenskaplig utredning.

Ett märkligt fall av akut sömnsjuka inträffade under förra veckan i Chicago då en medelålders kvinna uppvaknade efter att hava sovit i 8½ dygn i sträck — och frågade efter ett glas vatten.

Läkarna äro mycket intresserade av fallet, som betecknas som enastående i sitt slag och patienten, en mrs. Emma Williams är föremål för en omfattande vetenskaplig undersökning.

Canada får \$200,000 mindre genom Young - planen.

Men har dock på allt sätt understött Storbritanniens intressen.

Canadas understödande av Storbritanniens intressen vid Haagkonferensen har kostat vårt land \$200,000, då krigskadeersättningarna för vårt vidkommande reducerats med detta belopp för att möjliggöra uppfyllandet av Snowdens ersättningsanspråk.

Landskampen Sverige - Norge.

Landskampen i Stadion förra lördagen och söndagen resulterade i svensk seger, 117 poäng mot Norges 87. Mycket förmåliga resultat vunnos. Wennström tangerade som förut meddelats världrekordet i korta häcken, 14.4 sek. Hallberg satte nytt svenskt rekord i längdhopp, 751 centimeter. Norska laget var synnerligen starkt, bättre än någonsin för. Malmström övervade mästerkapet i tennis.

Canada och världsfreden.

Vi fortsätta här advokaten Coerwells redogörelse för mr. Jos. Thorsons uppmärksammande införande i House of Commons över Canada och världsfreden.

Intet större erkännande har någonsin givits Förbundet - och detta påstånde kan besvara den fråga, som framställdes av den ärade ledamoten från Muskoka (Mr. McGibbon) - än den fasta övertygelsen, som uttrycktes av viscount Grey och framställdt av general Smuts, att för den händelse det nu till förfogande stående maskineriet för öppen konferens och allmän diskussion, som tillgodosetts genom förbundsavtalet, hade fungerat 1914, skulle krigsutbrötet detta år kunnat förhindras.

Förbundsavtalet förbisåg emellertid icke möjligheterna av ett krigsutbrott. Det erkände i själva verket lagligheten av ett krig såsom ett sista medel för lösendet av de tvister, som kunna komma inför Förbundet. Det förelåg välgående skäl för ett sådant erkännande vid Förbundets tillkomst, ty de, som drogo upp förbundsavtalet, voro uppvuxna i den gamla internationella rättens skola och i den gamla uppfattningen om suveränitet. Det var den gamla uppfattningen, att inga som helst gränser kunde uppdragras för en suverän nations rätt att handla som den fann för gott och därför ansågo skaparna av Förbundet.

Eldsvåda i Wald - innevärdarna hemlösa.

Skadorna beräknas uppgå till minst \$200,000.

Den lilla byn Wald i British Columbia, väster om Fernie, hemsöktes natten mellan lördagen och söndagen av ett förhärjande eldsvåda, som på några timmar hade delat av stadens af-fäskvatten och ett stort boningshus i aska. Ett stort antal innevärdare äro hemlösa, väster om Fernie, hemsöktes natten mellan lördagen och söndagen av ett förhärjande eldsvåda, som på några timmar hade delat av stadens af-fäskvatten och ett stort boningshus i aska. Ett stort antal innevärdare äro hemlösa, väster om Fernie, hemsöktes natten mellan lördagen och söndagen av ett förhärjande eldsvåda, som på några timmar hade delat av stadens af-fäskvatten och ett stort boningshus i aska.

Här elden uppkommit, har ännu icke kunnat utredas.

(Tal i House of Commons, Canada, av Jos. T. Thorson, M. P.)

Jos. Thorson M. P.

att de icke kunde bestrida en suverän stat rätten att föra krig såsom ett sista medel att bevaka de nationella intressena. Utomordentliga förändringar hava försiggått inom internationell uppfattning under det senaste årtiondet och det är tydligt, att om världsfred skall bestå, den gamla doktrinen om statsuveränitet måste omgjutats. Medlemskap i Förbundet är i och för sig ett förnekande av den gamla suveränitetuppfattningen, enär densamma inskränker medlemmarnas handlingsfrihet. Ingen nation i världen, vare sig begränsad till status eller ej, kan tillåtas att handla såsom det bäst lämpar sig för densamma, om laglöshet bland världens nationer skall kunna förhindras och om världsfreden skall kunna säkerställas.

Därför är det nödvändigt att gå ännu längre än förbundsavtalet hade gått och detta steg togs, när fredstraktaten undertecknades. Artikel nr. 1 av detta dokument föreskriver:

"De höga kontraherande parterna förklara heligt och dyrt i deras respektive folks namn, att de förneka rätten att tillgripa krig för lösning av internationella tvister och förkasta kriget såsom ett medel för nationell politik i deras förhållanden till varandra.

Femton nationer, bland vilka Canada var en, undertecknade detta heliga och dyra löfte, och sedan dess ha ytterligare 47 nationer uttryckt godkännande av dessa föreskrifter och villkor. Under fredstraktatens första artikel har därför krig såsom ett medel för befrämjande av nationell politik av 62 nationer förklarats olagligt och suveräna staters rätt har inskränkts i denna utsträckning. Det är icke längre lagligt för en stat, som undertecknat och förklarat sig godkänna fredstraktaten, att föra krig för att befrämja nationella intressen. Ett stort steg framåt har tagits, ty så länge som krig ansågs lagligt kunde kapprustningar försvaras såsom förberedelse för försvar av laglig rätt och billagandet av internationella tvister på endast fredlig väg var en omöjlighet. Den lucka, som fanns i förbundsavtalet genom dess sanktion av lagligheten av krig såsom ett sista medel för bilagandet av internationella tvister har utfyllts.

(Forts. sid. 2.)

Mussolini avgrår som inrikesminister.

Men har fortfarande kvar så många portföljer att han kontrollerar majoriteten.

Italiens diktator, premiärminister Benito Mussolini har enligt ett telegram i tidnings från Rom avgått som inrikesminister och överlämnat denna befattning till en av de mera framstående fascisterna. Han har emellertid fortfarande så många portföljer under sin personliga kontroll, att han ännu har majoriteten inom regeringen, och kan avgöra vilken som helst fråga, som uppkommer för behandling.

Saskatchewanlegislaturen i session.

Öppningshögtidigheterna voro helt bannlysta och endast ett fåtal utomstående övervoro det första sammanträdet.

Förtroende votum för regeringen?

Onsdagen den 4 september, en dag senare än ursprungligen fastslaget, inleddes den första sessionen av den adertonde legislaturen i provinsen Saskatchewan. På grund av valresultatet från i somras möter regeringen en märklig opposition, vars slutliga ställningstagande till de ärenden, som komma att behandlas, blir avgörande för regeringens framtid och den Andersonska gruppens krav på makten.

Ehuru inga officiella uppgifter ännu finnas att tillgå, är det högst troligt att det första rutinarbetet, som kommer att upptagas till behandling, blir regeringens proposition angående den föreslagna hjälpen till farmarna i sådana distrikt, som lidit mest av torkan. Intill dess trontale upplästs är det emellertid omöjligt att föreslå utgången av sessionen, samt de mera viktiga frågor, som komma att upptagas till behandling.

Canadensare insatt i Förenta Staternas fredskommission.

J. W. Dufoe utsedd för förhandlingarna med Tyskland.

John W. Dufoe från Winnipeg, redaktör för the Manitoba Free Press, har av Förenta Staternas regering utvalts att tjänstgöra som icke nationell medlem för republikens del i en internationell kommission, tillsatt enligt fördraget om befordrandet av fred mellan Förenta Staterna och Tyskland. Fördraget undertecknades i Washington den 5 maj 1928 och bestämmer att alla dispyter skola, om vanliga diplomatiska förhandlingar strandat, hänskjutas till en internationell kommission för undersökning och avgörande.

Denna kommission skall ha fem medlemmar, av vilka Mr. Dufoe är den först utsedde. Vardera av de två ländernas regeringar utse en nationell medlem och en medlem från ett annat land, varpå den femte medlemmen utses från ett tredje land av de båda regeringarna gemensamt.

Silberstein säger sig ha uppmätt världsallett.

Meddelar Astronomiska Sällskapet i Ottawa att nio miljoner ljusår är det största avståndet

Dr. Ludwig Silberstein från New York förklarade inför Astronomiska Sällskapet i Ottawa den 27 augusti att han uppmätt världsallett. Genom matematiska och fysikaliska experiment vid Cinema Laboratories corporation i New York hade han upptäckt, sade han, att inga föremål kunna befinna sig på längre avstånd från varandra än nio miljoner ljusår. Ett ljusår är omkr. 6,000,000,000,000 miles — det avstånd en ljusstråle skulle tillryggelägga på ett år. Sålunda skulle nio miljoner ljusår bli 54,000,000,000,000,000 miles, inom vilka enligt Dr. Silberstein finnes tillräckligt rum för några miljoner konstellationer av vår egen Vintergatans stjärnor.

Einstein och en holländsk astronom De Sitter ha fastslagit att universum har längd, bredd, höjd och en fjärde dimension kallad rymd-tid. Vad Silberstein säger sig ha gjort för att mäta universum, som endast helt nyligen börjat betraktas som begränsat, var att bestämma radien för rymd-tiden. För att göra detta utarbetade han en formel, genom vilken han deducerade universums radie ur de avlägsna stjärnornas hastigheter.

Jorden runt

Gammal rom i jorden.

Ett par arbetare, som häromdagen i New York höllo på med grävingsarbete i Wall street funno härunder ett par flaskor, som sågo synnerligen intressanta ut. De liknade rent ut sagt romflaskor, och arbetarna blevo härover så ivriga, att de grävde för livet och efterhand fingo upp en mängd flaskor, alla omsorgsfullt korkade.

Det visade sig att flaskorna mycket riktigt innehöllo rom och till och med gammal rom, vars ålder sakkunnigt folk anså till 125 år. På fyndplatsen har tidigare varit en kaj, och man tror, att flaskorna genom någon olycks-händelse på sin tid fallit över bord.

På den plats där flaskorna funnits, landade George Washington den 30 april 1789, då han var på väg till Federal Hall för att avlägga ed på författningen som den första presidenten i Förenta staterna.

Då bondeagitatoren lössläpptes.

Då bondeagitatoren Wilhelm Haukens häromdagen skulle utsläppas från fängelset Neumunster, drog vid 3-tiden på eftermiddagen ett tåg på omkring 3,000 genom staden med en fana i spetsen. Denna ville polisen beslagta, men bönderna satte sig till motvärn och polisen måste använda både batong och sabel. Sedan polisen tagit fanan, fortsatte tåget till Auktionshallen, där man ämnade mottaga Haukens. På eftermiddagen anlände polisförstärkningar, som skingrade misskommassorna. Föreigående nått hade emellertid Haukens blivit förd till fängelset i Flonsborg, och här ifrån lössläpptes han.

Sinnessjuka passagerare på Amerikaångare.

Kaptenen på en från Amerika kommande passagerarebåt, meddelade vid ankomsten häromdagen till Neapel, att han hade varit nödsakad att binda fem döckspassagerare emedan de blivit vansinniga och anställt svar förödelse under resan och även sårat några av passagerarna.

Alla de vansinniga ledo av den fälla idén, att de voro amerikanska milliardörer på ferieresa, medan de i verkligheten voro fattiga arbetare från Syditalien. De måste utkämpa en lång och besvärlig kamp innan man lyckades övermanna dem.

De ha nu sänts till ett hospital i Neapel.

Turkarna visa tolerans.

Turkiska regeringen har givit en skotsk missionskola lov att hålla bibeltimmar med barn, vars föräldrar önska det.

Detta är det första tecknet på, att turkarna vilja intaga en mera förelant ställning till den kristna och andra religioner. Hittills ha nämligen turkarna undanbett sig varje verksamhet av främmande missionärer.

Eleverna i den skotska skolan äro mest judar. Turkarna äro inte många men man tror att detta kommer att ändras, i det att regeringen för framtiden kommer att se med sympati på utländska skolor, som kunna bidra till att förbättra den allmänna upplysningen.

Bekant engelsk finansman begär självmord.

En av den engelska finansvärldens förgrundsfigurer, sir Drummond Drummond-Fraser, bevärode sig i torsdags livet. Hans två söner stupade i kriget, hans hustru avled senare och själv hade han varit sjuk i månader. Dessa motgångar ha tydligen gjort honom fortvivlad och lett till självmordet.

Sir Drummond var styrelseledamot i en mängd stora finansföretag och vice president i Institutet av Bankers. Under kriget var han medlem i livsmedelskommissionen.